

DEPARTEMENT
LEEFMILIEU,
NATUUR &
ENERGIE

Vlaamse overheid
Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
Afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid
Dienst Mer
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 BRUSSEL
Tel: 02/553.80.79 e-mail: mer@vlaanderen.be

**Richtlijnen voor het Plan-MER
Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan Ter Biest
in Wevelgem**

Initiatiefnemer:
IKEA Belgium NV
Weiveldlaan 19
1930 Zaventem

15 februari 2017
PLMER-234-RL

1. Inleiding

Ruimte Vlaanderen heeft met toepassing van artikel 4.1.1., §1, 13° DABM de verplichting inzake de opmaak van een plan-MER overgedragen aan IKEA Belgium NV. Deze overdracht kadert in de wens van IKEA om een vestiging in West-Vlaanderen, op de site Ter Biest te Wevelgem te voorzien. IKEA voorziet naast het IKEA-woonwarenhuis op de site ook een commercieel- en vrijetijdsprogramma. Om dit programma mogelijk te kunnen maken dient een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan te worden opgemaakt, met als doel de huidige bestemming als zone voor agrarisch gebied te wijzigen zodat er een IKEA-woonwarenhuis en complementair commercieel- en vrijetijdsprogramma kan worden gerealiseerd. Voor het overige zal het gebied bevestigd worden als agrarisch gebied.

Het plan is plan-m.e.r.-plichtig volgens het DABM¹.

De dienst Mer van de Afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid verklaarde het kennisgevingsdossier volledig op 8 november 2016. De terinzagelegging in de gemeenten Wevelgem, Kortrijk, Menen, Kuurne, Harelbeke, Zwevegem, Deerlijk en Waregem liep van 14 november 2016 tot en met 12 januari 2017. Deze terinzagelegging werd aangekondigd op de website van de dienst Mer, in 'Het Laatste Nieuws – ed. ZW-Vlaanderen' (publicatie 14 november 2016) en via aanplakking op officiële aanplakplaatsen van de betrokken gemeenten.

Het kennisgevingsdossier was tijdens deze periode ook te raadplegen in Frankrijk en Wallonië.

Tegelijkertijd vroeg de dienst Mer adviezen bij de administraties en openbare besturen.

De dienst Mer stelt deze bijzondere richtlijnen (verder richtlijnen) op om de methodologie die in het MER gevolgd moet worden, vast te leggen. Zij houden rekening met principieel verplichte onderdelen van een plan-MER op basis van art. 4.2.8 §1 5° van het DABM, de ontvangen inspraakreacties (meer bepaald over de alternatieven, de methodiek van effectbespreking, mogelijke te verwachten effecten, huidige knelpunten, ...), de ontvangen adviezen (zie overzicht in bijlagen) en met de bespreking van het volledig verklaard kennisgevingsdossier met de betrokkenen op de richtlijnenvergadering van 26 januari 2017. Deze richtlijnen hebben betrekking op de reikwijdte, het detailleringsniveau en de inhoudelijke aanpak van het plan-MER.

Het plan-MER moet opgesteld worden zoals door de initiatiefnemer voorgesteld in de kennisgeving, aangevuld/aangepast met de specifieke vereisten die in deze richtlijnen geformuleerd worden. Waar de kennisgeving en de richtlijnen van elkaar zouden afwijken, moet voorrang gegeven worden aan de richtlijnen.

Inspraakreacties van onderstaande aard worden als niet relevant beschouwd voor de opmaak van een plan-MER:

- reacties die uitsluitend een persoonlijk standpunt inhouden over de wenselijkheid van het plan;

¹ Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, B.S. 3 juni 1995, zoals herhaaldelijk gewijzigd.

- reacties die geen deel uitmaken van de decretaal vereiste elementen van een plan-MER (vb. kosten-batenanalyse, waardevermindering of –vermeerdering van onroerend goed per perceel, invloed op leefbaarheid bestaande handelszaken, persoonlijke voorkeuren van omwonenden/gemeentebesturen, ...);
- reacties die gaan over procedurele aspecten buiten deze plan-MER procedure (vb. vraag om uitbreidingsmogelijkheden van andere bedrijven/handelszaken te onderzoeken);
- reacties die betrekking hebben op zaken buiten de scope van het plan-MER (vb. onderzoek naar zwerfvuil, concrete projectvoorstellen, voorzien van een groendak,...).

Een aantal insprekers vraagt expliciet onderzoek van effecten die standaard deel uitmaken van het effectenonderzoek in het MER. Op deze effecten zal dan ook niet meer expliciet ingegaan worden in deze richtlijnen. Het gaat onder meer om het onderzoek naar de effecten van fijn stof. Vanuit Kortrijk en Kuurne wordt gevraagd om een onafhankelijk onderzoek door de Vlaamse overheid te laten opmaken, zowel voor de behoefte van het voorgenomen plan als voor het mobiliteitsonderzoek. Het MER wordt opgesteld door erkende MER-deskundigen, opgevolgd door verschillende adviesinstanties en de dienst Mer doet een kwaliteitscontrole van het MER. De wetgeving voorziet zo in voldoende garanties voor een kwaliteitsvol en onafhankelijk onderzoek. Eveneens werd gevraagd of de overname van de plan-m.e.r.-verplichtingen door IKEA Belgium NV wel mogelijk was vermits het uitvoeringsbesluit dat dit mogelijk maakte, geschrapt werd. De overname van de verplichtingen werd door Ruimte Vlaanderen toegestaan op basis van de bepalingen uit het DABM. IKEA Belgium NV kan dus als initiatiefnemer voor de opmaak van dit MER optreden.

2. Doelstelling, verantwoording en besluitvorming

De doelstelling van het plan is een locatie voor de inplanting van een nieuw IKEA woonwarenhuis en een complementair commercieel- en vrijetijdsprogramma in West-Vlaanderen.

De verantwoording van het programma moet verder uitgewerkt worden in het MER, zowel wat betreft het voorgenomen programma als de locatiekeuze. Vanuit inspraak en adviezen wordt een onderbouwing van het voorgenomen programma op basis van behoefte gevraagd. Dit zowel voor het IKEA woonwarenhuis als het complementair commercieel- en vrijetijdsprogramma. Zoals reeds vermeld in de inleiding maakt onderzoek en beoordeling van economische aspecten geen deel uit van een MER, maar er kan wel een kwalitatieve onderbouwing op basis van behoefte gegeven worden zonder dat hiervoor in detail op economische aspecten moet ingegaan worden.

In het MER moet ook een verantwoording opgenomen worden voor de keuze van de afbakening van een groter plangebied dan het gebied waarvoor een bestemmingswijziging nodig is. De verantwoording van de locatiekeuze is in de kennisgeving gebaseerd op een hotspotanalyse. De methodiek die gehanteerd werd in deze analyse moet in het MER verduidelijkt worden. Hiervoor zal gemotiveerd worden op welke wijze de voorgestelde 11 locaties geselecteerd werden. Ook zullen de gehanteerde parameters opgenomen worden, evenals een toelichting hoe deze

parameters geleid hebben tot de scores vermeld in figuur 2-4 van de kennisgeving. Specifiek moet hierbij ook geduid worden hoe de aspecten duurzaamheid en aanwezigheid van openbaar vervoer op deze locaties een rol gespeeld hebben in de selectie van de locaties.

Daarnaast worden in de kennisgeving nog verschillende praktische en technische criteria waaraan een IKEA woonwarenhuis moet voldoen vermeld. Voor een aantal criteria is het niet duidelijk of deze relevant zijn voor een alternatievenafweging op planniveau. Meer bepaald gaat het om de criteria "zelf eigenaar zijn" en "afwezigheid bestaande bebouwing". Dit laatste criterium sluit immers leegstaande bebouwing uit, terwijl dit mogelijk wel meegenomen kan worden in het locatiealternatievenonderzoek.

Eveneens moet bij de verantwoording een beschrijving opgenomen worden van (de visie van) de verschillende relevante beleidsdocumenten, waaronder het Beleidsplan Ruimte en het afwegingskader voor grootschalige detailhandel (omzendbrief RO 2011/01). Een aftoetsing van het plan aan deze visies zal gebeuren tijdens de procedure voor de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan en maakt dus geen deel uit van dit MER.

Het MER dient een overzicht te bevatten van alle procedures (m.e.r., RUP en vergunningen voor zover bekend) die doorlopen moeten worden voordat de invulling op het terrein gerealiseerd kan worden.

Het MER is niet alleen een hulp bij de besluitvorming, maar volgens art. 4.1.7. van het DABM moeten de conclusies ook doorwerken in de besluitvorming. Daarom moet het MER bij de milderende maatregelen aangeven hoe deze kunnen doorwerken (bv. rechtstreekse doorwerking in stedenbouwkundige voorschriften van het RUP, ...). Dit kan eventueel gebeuren d.m.v. één samenvattende tabel in de eindsynthese.

3. Voorgenomen plan en alternatieven

Aanvullend op de kennisgeving moeten de volgende punten ook beschreven worden:

- Wat de planbeschrijving betreft worden het IKEA woonwarenhuis en het complementair programma door de initiatiefnemer als onlosmakelijk met elkaar verbonden beschouwd. Dit dient in het plan-MER verder te worden verantwoord. De potentiële ontsluitingsmogelijkheden van het plangebied zullen verduidelijkt worden. Volgens figuur 4-1 lijken er 2 ontsluitingsmogelijkheden te zijn.
- Er moet verduidelijkt worden of er bij de bepaling van de oppervlakte van het woonwarenhuis reeds rekening gehouden werd met een mogelijke uitbreiding van de winkel. Indien dit niet het geval is, moet dit alsnog gebeuren.
- Vanuit inspraak wordt gevraagd om de studie uitgevoerd door City D ter beschikking te stellen. Bij voorkeur wordt deze als digitale link in bijlage bij het MER toegevoegd.
- De buffers en bouwvrije stroken moeten in het MER verduidelijkt worden. Zo moet er rekening gehouden worden met de bouwvrije strook van 30m t.o.v. het domein van de autosnelweg, bepaald in het KB van 04/06/1958. De algemene en bijzondere voorwaarden geldend t.o.v. A19 en E17 en zijn op- en afritten zijn strikt te volgen.

- Gelet op het belang dat gehecht wordt aan het aspect duurzaamheid, moeten de verschillende duurzaamheidsaspecten die deel uitmaken van het BREAAAM-label vermeld worden.

Vanuit inspraak en adviezen wordt gevraagd om het plangebied uit te breiden om op die manier natuur en landbouw in de omgeving verder te verankeren. Een bestemmingswijziging is enkel nodig voor de inplanting van een IKEA woonwarenhuis inclusief complementair programma, niet voor het bevestigen van het agrarisch gebied. Een verdere verankering van natuur en landbouw maakt geen deel uit van de doelstellingen van het plan, en dient dan ook niet het voorwerp uit te maken van de milieubeoordeling. In de kennisgeving staat wel aangegeven dat voor de toekomst omschakeling naar andere landbouwactiviteiten niet meer zou toegelaten worden in het resterende deel van het plangebied. De initiatiefnemer heeft aangegeven dat deze passage foutief is. Voor het overblijvend gebied wordt vooropgesteld de algemene bestemming als landbouwgebied te behouden. Dit zal ook zo aangepast worden in het MER.

Zoals in de kennisgeving vermeld wordt, zal het MER de volgende alternatieven onderzoeken en beoordelen:

- Indien uit de effectbeoordeling blijkt dat het niet aangewezen is om het woonwarenhuis inclusief complementair programma op de voorgestelde locatie in het plangebied in te planten, zal de meest geschikte inpassing in het plangebied gezocht worden.
- Programma-alternatieven voor het complementair programma:
 - ✓ Scenario 1: 40% hypermarkt, 60% retail (waarvan 40% binnenhuisinrichting/doe-het-zelf en 20% sport en vrijetijd)
 - Scenario 1.1: volledig nieuwe retail
 - Scenario 1.2: herlokalisatie van bestaande retail in de omgeving
 - ✓ Scenario 2: 100% hypermarkt

Vanuit inspraak en adviezen werden verschillende bijkomende alternatieven ingesproken. Deze alternatieven kunnen opgedeeld worden in locatiealternatieven, inrichtingsalternatieven en programma-alternatieven. Ook werden heel wat vragen gesteld bij het gevoerde alternatievenonderzoek. Daarom zal er in het kader van het MER een nieuwe uitwerking van het alternatievenonderzoek gebeuren. Voor alle alternatieven (inclusief deze beschreven in de kennisgeving) moet worden nagegaan of zij redelijkerwijs onderzocht moeten worden. Gevraagd wordt om de alternatieven te trechteren, d.w.z. onderzoeken welke alternatieven als redelijk te beschouwen zijn en verder in het onderzoek worden meegenomen.

In de kennisgeving werd een eerste reeks criteria opgesteld om te komen tot een longlist van de locatiealternatieven. Vervolgens werd een tweede set van criteria gehanteerd om van een longlist naar een shortlist van alternatieven te gaan. Criteria die bij de trechtering gehanteerd worden, moeten duidelijk beschreven worden in het MER. Het is onvoldoende als verantwoording om enkel milieueffecten te hanteren om alternatieven te trechteren. De alternatieven moeten aan alle criteria afgetoetst worden. Het is ook mogelijk om een getrapte benadering toe te passen, waarbij de alternatieven die niet voldoen aan 1 criterium niet verder meegenomen worden bij de aftoetsing aan de volgende criteria. Dit moet echter transparant weergegeven worden in de trechtering door elk locatiealternatief te toetsen aan het eerste

criterium en vervolgens de redelijke alternatieven te toetsen aan het volgende criterium. Voor de volledigheid van het onderzoek zal ook de site Ter Biest in de afweging opgenomen worden en getoetst worden aan de voorgestelde criteria. Voor verschillende alternatieven wordt bijvoorbeeld in de kennisgeving gesteld dat grootschalige infrastructurele aanpassingen nodig zijn aan op- en afrittencomplexen en dat dit niet wenselijk is. Het is nodig om die beoordeling ook te doen bij locatie Ter Biest. Zowel het basisplan als mogelijke alternatieven moeten in de trechtering op een gelijkwaardige manier getoetst worden aan de voorgestelde criteria.

Criteria longlist

Vanuit de inspraak zijn er verschillende bedenkingen bij de voorgestelde criteria uit de kennisgeving. Zo wordt gevraagd om het alternatievenonderzoek niet te beperken tot locaties die binnen de afbakeningslijn van een regionaalstedelijk gebied gelegen zijn. De ligging ten opzichte van het stedelijk gebied zal deel uitmaken van het trechteringsonderzoek.

Ook wordt vanuit inspraak gevraagd om het criterium "situering binnen een afstand van 1 km van een op- en afrittencomplex" niet als een uitsluitend criterium te gebruiken. Dit criterium mag wel gehanteerd worden. Het is immers omwille van diverse redenen (waaronder verkeersveiligheid) aangewezen dat de verkeersstromen ten gevolge van het plan zo snel mogelijk naar het hoger wegennet geleid worden, zodat locaties op grotere afstand niet als een redelijk alternatief beschouwd kunnen worden. Deze locaties zullen dan ook geen deel uitmaken van het trechteringsonderzoek.

Criteria shortlist

Vanuit inspraak wordt gevraagd om het criterium "grootte en timing van de beschikbaarheid van de zoekzones en vrije percelen" niet te gebruiken om locaties uit te sluiten. Zoekzones waar binnen 3-5 jaar een andere exploitatie verwacht wordt, kunnen niet ingevuld worden met een IKEA woonwarenhuis inclusief complementair programma en zijn dan ook niet als redelijk te beschouwen. Het voorgestelde criterium kan dus toegepast worden bij de trechtering van alternatieven.

Locatiealternatieven

Locaties binnen andere regionaalstedelijke gebieden in West-Vlaanderen

In de kennisgeving wordt als criterium "ligging binnen een regionaalstedelijk gebied in de provincie West-Vlaanderen" vermeld. Dit aspect moet aan bod komen in het trechteringonderzoek.

Locaties waar reeds een kleinhandelscluster aanwezig is

Het IKEA woonwarenhuis en het complementair programma worden in de kennisgeving als onlosmakelijk met elkaar verbonden beschouwd. IKEA wenst een woonwarenhuis enkel in te planten op locaties waar er ook een complementair programma gerealiseerd kan worden en/of dergelijk programma reeds aanwezig is. Of die wens gerechtvaardigd is dient in het MER niet te worden onderzocht. In het MER moet wel nagegaan worden of er bestaande kleinhandelsclusters zijn, waarbij een IKEA woonwarenhuis kan ingeplant worden. Specifiek moet de redelijkheid van de sites Evolis en Heule-Ringshopping nagegaan worden. Ook moet onderzocht worden of andere sites in de omgeving in aanmerking kunnen komen.

Locaties die reeds harde bestemming hebben

Vanuit inspraak wordt specifiek de zone Barco in Kuurne vermeld.

Locaties langs beide kanten van de A19 richting Rekkem (Menen)

Grensoverschrijdende locaties

Een gemeentebestuur vraagt om ook onderzoek te doen naar grensoverschrijdende locaties. Een locatie buiten West-Vlaanderen voldoet niet aan de doelstelling van het plan en kan dan ook niet als een redelijk alternatief beschouwd worden. Ruimte Vlaanderen is ook niet bevoegd om een gewestelijk RUP op te maken voor een grensoverschrijdende locatie. Grensoverschrijdende locaties moeten dan ook niet meegenomen worden in het trechteringsonderzoek.

Inrichtingsalternatieven

Inplanting in het gebied

In de kennisgeving was aangegeven dat indien uit de effectbeoordeling blijkt dat het niet aangewezen is om het woonwarenhuis inclusief complementair programma op de voorgestelde locatie in het plangebied in te planten, de meest geschikte inpassing in het plangebied gezocht zal worden. Gezien de grootte van het plangebied in relatie tot het voorgenomen plan moet sowieso nagegaan worden op welke locatie in het plangebied het voorgenomen programma het best wordt voorzien.

Programma-alternatieven

Compacter ruimtegebruik

In het MER moet nagegaan worden of een compacter ruimtegebruik voor het voorgenomen programma mogelijk is. Zo moet onderzocht worden of de parkeervoorzieningen van het volledige programma al dan niet deels ondergronds kunnen voorzien worden. Vervolgens moet nagegaan worden of bij een compacter ruimtegebruik bepaalde locatiealternatieven toch als een redelijk alternatief kunnen beschouwd worden.

Mobiliteitsgerelateerde alternatieven

Er moet een globale verkeersoplossing met uitspraken zowel over de aansluiting op het hoger wegennet als de impact op het lokale wegennet worden uitgewerkt en beoordeeld. Vanuit inspraak wordt ook gesuggereerd om een parallelle weg aan te leggen naast de Gullegemstraat om het lokaal verkeer niet te hinderen. Voor deze alternatieven moet op mobiliteitsvlak nagegaan worden of ze als redelijk te beschouwen zijn. Dit kan gebeuren in de discipline mens-mobiliteit van het MER.

Enkel inplanting van IKEA woonwarenhuis, zonder complementair programma

Het IKEA woonwarenhuis en het complementair programma worden in de kennisgeving als onlosmakelijk met elkaar verbonden beschouwd. Dit heeft tot gevolg dat de ingesproken programma-alternatieven waarbij gevraagd wordt om enkel een IKEA woonwarenhuis in te planten niet voldoen aan de plandoestelling, en bijgevolg niet redelijk zijn. Zij moeten dus niet meegenomen worden in de trechtering van alternatieven.

Herlocalisatie zwembad Wevelgem

Vanuit inspraak wordt gevraagd om het zwembad, dat in het centrum van Wevelgem zal verdwijnen, te voorzien in het plangebied. Vermits het plan geen bestemmingswijziging naar een zone voor gemeenschapsvoorzieningen voorziet, wordt dit voorstel niet als een redelijk alternatief beschouwd en moet dan ook niet in het trechteringsonderzoek meegenomen worden.

Conclusie inzake alternatieven

Voor de hierboven vermelde alternatieven en de alternatieven vermeld in de kennisgeving moet nagegaan worden of ze redelijkerwijs onderzocht moeten worden. Hiervoor zullen alle alternatieven, inclusief het voorgenomen plan getoetst worden aan de voorgestelde criteria. De resultaten van het trechteringsonderzoek zullen voorgelegd worden aan de adviesinstanties en zullen nadien verankerd worden in aanvullende bijzondere richtlijnen. Enkel de redelijke alternatieven moeten volwaardig in het MER beoordeeld worden op milieueffecten.

4. Juridische en beleidsmatige context

De kennisgeving bevat het juridische en beleidsmatige kader dat voor dit MER van belang is in de vorm van een duidelijke overzichtsmatrix. Er moet een onderscheid gemaakt worden tussen relevantie op plan- en projectniveau. Het MER zal zorgvuldig nagaan waar de relevantie van deze randvoorwaarden zich situeert.

Het is van belang om ook tijdens het opstellen van het MER de stand van zaken hiervan op te volgen. De juridische en beleidsmatige randvoorwaarden met een ruimtelijke component moeten cartografisch gepresenteerd worden.

De volgende randvoorwaarden dienen te worden aangepast, opgevolgd of aangevuld:

- In het gebied geldt het PRUP Solitaire vakantiewoningen – Interfluvium.
- Decreet Integraal Handelsvestigingsbeleid, omzendbrief Afwegingskader grootschalige detailhandel en de nodige socio-economische vergunning of vanaf 01/01/2018 omgevingsvergunning voor kleinhandelsactiviteiten.
- (ontwerp) Mobiliteitsplan Vlaanderen
- Mobiliteitsplan Wevelgem: In december 2015 was er vanuit De Lijn de gebiedsevaluatie Kortrijk. Hierin werd de vraag van Wevelgem, omtrent een bijkomende rechtstreekse verbinding tussen Wevelgem en Gullegem voor bediening van een nieuwe woonwijk Kleine Molen langs de Gullegemstraat en de komst van 'Ikea' nabij het op- en afrittencomplex meegenomen. Hierin werd meegedeeld dat deze verbinding binnen de huidige budgettaire context momenteel niet haalbaar is.
- Bij bespreking van de Seveso-richtlijn worden 2 vestigingen van Recticel vermeld. Inmiddels is de vestiging in de Zuidstraat niet langer een Seveso-inrichting; de vestiging in de Tramstraat is wel nog aanwezig. Dit moet aangepast worden.
- Studie rond kernversterkende maatregelen voor Wevelgem.

5. Algemene en methodologische aspecten

De afbakening van het studiegebied zal voldoende gemotiveerd worden per discipline, rekening houdend met het feit dat het studiegebied zowel het plangebied als het gebied waar effecten zich kunnen voordoen moet omvatten. De ruimtelijke afbakening moet voor elke discipline duidelijk tekstueel omschreven worden en indien mogelijk, voorgesteld worden op kaart.

De referentiesituatie is de bestaande situatie aangevuld met de aangepaste infrastructuur complex A19-R8. Vanuit inspraak worden vragen gesteld over de opname van geplande ontwikkelingen in de referentiesituatie. Vermits de aanpassingen aan het complex beslist beleid zijn, worden deze meegenomen in de referentiesituatie.

In het MER moet duidelijk aangegeven worden met welke ontwikkelingsscenario's rekening gehouden wordt of juist niet bij de beschrijving van een referentiesituatie, en moet voor elk ontwikkelingsscenario duidelijk gemotiveerd worden waarom. Er moet ook aangegeven worden voor welke disciplines de ontwikkelingsscenario's al dan niet relevant zijn. Dit dient beschreven te worden in een algemeen hoofdstuk voorafgaand aan de effectbespreking per discipline.

Naast de ontwikkelingsscenario's beschreven in de kennisgeving, dienen in het MER ook volgende ontwikkelingsscenario's meegenomen te worden:

- Complex project "Optimalisatie van de complexen Kortrijk-Oost, Kortrijk-Zuid en Aalbeke in relatie tot de R8 en omgeving", vroeger ook complex project "Hoog Kortrijk" genoemd. Op dit moment is nog weinig informatie beschikbaar over dit project. Als tijdens de uitwerking van het MER hierover meer gegevens bekend worden, zal dit op gepaste wijze meegenomen worden in het effectenonderzoek.
- Geplande woonontwikkeling in de omgeving: woningen in de Vinkestraat en Nieuwe Markt.
- Campus Kortrijk-Weide
- De Blekerij
- AZ Groeninge campus Kennedylaan

Wanneer er tijdens het opstellen van het plan-MER nieuwe ontwikkelingsscenario's naar voor zouden komen dan deze die momenteel gekend zijn, moeten deze op gepaste wijze toegevoegd worden aan het afwegingskader.

Cumulatieve effecten dienen onderzocht te worden.

De methodologie voor de effectvoorspelling zal binnen elke discipline in het plan-MER duidelijk en transparant omschreven worden. Tevens zal per discipline aangegeven worden op basis van welke criteria een effect beoordeeld wordt. Bij de milderende maatregelen zal aangegeven worden waar deze zullen/kunnen doorwerken (vb. in de stedenbouwkundige voorschriften van het RUP, op het grafisch plan of op het niveau van de stedenbouwkundige vergunning...). Het resterend effect na de milderende maatregelen zal aangegeven en gekoppeld worden aan het gehanteerde beoordelingskader. De effectenbespreking en -beoordeling dient transparant te gebeuren en aan de hand van volgende terminologie: aanzienlijk negatief (-3), negatief (-2), beperkt negatief (-1) en verwaarloosbaar of geen effect (0).

Bij de beschrijving van de bestaande toestand en van de milieueffecten moet, als aanvulling op de kennisgeving, voldoende aandacht besteed worden aan het volgende:

Algemeen:

- Het studiegebied van de verschillende disciplines zal uitgebreid worden met de woongebieden die verder dan 200 meter gelegen zijn, als uit het effectenonderzoek blijkt dat de effecten zo ver reiken.
- De uitgangspunten die gehanteerd worden in de verschillende disciplines moeten gemotiveerd worden. Als er tijdens de opmaak van het MER verdere duidelijkheid komt over de invulling van het complementair programma, moet dit meegenomen worden in de relevante disciplines.
- Significantiekaders moeten verder uitgewerkt worden zodat voor elke effectgroep duidelijk is wanneer een effect als "aanzienlijk" beoordeeld zal worden.

Met betrekking tot de discipline mens-mobiliteit:

- Het studiegebied voor de discipline mobiliteit is te beperkt gekozen en moet uitgebreid worden, onder meer met het onderliggend wegennet. Het studiegebied zal uitgebreid worden met de wegen waar een significante² invloed ten gevolge van het plan wordt waargenomen. Er zal gebruik gemaakt worden van een stedelijk verkeersmodel. Het gebruik van dit model moet afgestemd worden met AWV en het departement MOW.
- In het MER moet sluijverkeer in beeld gebracht worden. Mogelijk kan hiervoor het stedelijk verkeersmodel gebruikt worden. Als dit model hiervoor niet geschikt blijkt, zal in het MER duidelijk gemotiveerd worden hoe het (risico op) sluijverkeer dan wel onderzocht wordt. Hierbij moet ook de nodige aandacht besteed worden aan de impact op de zwakke weggebruikers.
- Er moet gebruik gemaakt worden van actueel telmateriaal. Vermits het model uitgaat van een werkdag, maar een zaterdagmiddag ook bepalend is voor het voorgenomen plan, moeten tellingen gebeuren op een zaterdagmiddag. In het MER moet ook gemotiveerd worden of er nog tellingen gebeuren op vrijdag ter validatie van het model.
- In de onmiddellijke omgeving van het plangebied is er momenteel geen aanbod van De Lijn voorzien. Naast onderzoek naar eventuele verschuivingen van het aanbod van De Lijn kunnen ook andere pistes onderzocht worden, zoals bijvoorbeeld een vorm van vervoer op maat zijn om de laatste kilometer richting het plangebied op te vangen.
- De gebruikte modale verdeling in het MER moet gemotiveerd worden, rekening houdend met het ontbreken van een aanbod aan openbaar vervoer. Ook moet nagegaan worden of op basis van de modale verdeling van bestaande IKEA-vestigingen bijsturing van deze cijfers nodig is.
- Om een duidelijk beeld te krijgen van de verkeersgeneratie ten gevolge van het plan moet een inschatting gebeuren van de herkomst van de bezoekers. Het gehanteerde bezoekersaantal zal vergeleken worden met bestaande IKEA-vestigingen en waar deze gegevens significant verschillen zal hiervoor een motivering opgenomen worden.

² Met significant wordt bedoeld dat er een verschil is van 5% in verkeersintensiteit met en zonder het plan. Dit wil niet noodzakelijk zeggen dat er een aanzienlijk effect is.

- Vanuit inspraak wordt gevraagd om ook de impact van het gebruik van een webshop en pick-up point na te gaan. Dit onderzoek situeert zich echter op projectniveau en zal dan ook niet in dit plan-MER worden meegenomen.
- De impact van het voorgenomen plan op de bereikbaarheid van andere functies in de omgeving moet ingeschat worden. Hierbij moet specifiek aandacht besteed worden aan omliggende bewoning en industrieterreinen in de omgeving.
- In het MER moet bij “functioneren vrachtwagens” verduidelijkt worden hoe de mate waarin bestaand aanbod toereikend is beoordeeld zal worden.
- Het significantiekader voor verkeersafwikkeling is niet standaard bruikbaar voor kruispunten. Voor lichtengeregelde kruispunten wordt vaak 95% gehanteerd i.p.v. 90%. In het MER moet verduidelijkt worden of bijstelling van het percentage hier nodig is.
- Andere beschikbare bronnen, zoals o.a. streefbeeldstudie N8, regionaal project ReKover en studies van Vectris, moeten geconsulteerd worden.

Met betrekking tot de discipline geluid & trillingen:

- Het studiegebied van de discipline geluid en trillingen zal afgestemd worden met het studiegebied van de discipline mens-mobiliteit.
- In het MER moet aangegeven worden of in het geluidsmodel ook rekening gehouden wordt met de aanpassingen aan de A19-R8. Indien dit niet het geval is, moet verduidelijkt worden hoe de referentiesituatie -waar deze aanpassingen deel van uitmaken- bepaald zal worden.
- Er moet verduidelijkt worden hoe zal het effect inzake geluid en trillingen van de toegangsweg (excl. aansluiting met bestaande wegenis) onderzocht zal worden. Eveneens moet gemotiveerd worden waarom de aansluiting met bestaande wegenis niet meegenomen wordt.
- In het MER moet verduidelijkt worden hoe de aftoetsing aan de gedifferentieerde referentiewaarden zal gebeuren.
- Vanuit inspraak wordt gevraagd om onderzoek te doen naar trillingen en de mogelijke impact hiervan op vee. Op planniveau is een gedetailleerd onderzoek naar trillingen te vergaand, er moet wel op een kwalitatieve manier ingegaan worden op trillingen.
- In de kennisgeving werden verschillende meetlocaties voorgesteld. Vanuit inspraak wordt gevraagd om een bijkomend meetpunt aan het kruispunt van de Bieststraat en de Kleine Molenstraat te voorzien. In het MER moet nagegaan en gemotiveerd worden of dit bijkomend meetpunt noodzakelijk is om de referentiesituatie in beeld te brengen en desgevallend moeten de nodige metingen in dat punt voorzien worden.
- Vanuit inspraak worden veel vragen gesteld bij de methodiek van de geluidsmetingen. De uitvoeringsmodaliteiten, meetomstandigheden en evaluatie van de resultaten van de immissiemetingen dienen in overeenstemming te zijn met bijlage 4.5.1 van Vlarem II. Op de gevraagde metingen tijdens verschillende weersomstandigheden moet dan ook niet ingegaan worden.
- Er moet ook een inschatting gebeuren van de (toename in) tijdsperiode van hinder.

Met betrekking tot de discipline lucht:

- Het studiegebied van de discipline lucht zal afgestemd worden met het studiegebied van de discipline mens-mobiliteit.

- In het MER moet verduidelijkt worden hoe rekening gehouden wordt met de aanpassingen aan de A19-R8 die deel uitmaken van de referentiesituatie.
- In het verleden werden door IKEA soms verwarmingsinstallaties aangevraagd op basis van verbranding van hun resthout. In het MER moet aangegeven worden of dit voor de geplande nieuwe vestiging ook een optie is. Als dit het geval is, moet dit op planniveau reeds beschreven worden vermits dit belangrijke verschillen naar fijn stof kan meebrengen in vergelijking met andere verwarmingsbronnen. Op planniveau moet dit op kwalitatieve wijze meegenomen worden.
- Vanuit inspraak wordt gevraagd om de luchtkwaliteit op smogdagen te beschrijven en meetposten voor fijn stof op de site te voorzien. In milieueffectrapportage worden jaargemiddelde concentraties berekend en beoordeeld. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de modellen CAR Vlaanderen en IFDM-Traffic, die volstaan om de impact van het plan op de luchtkwaliteit te beoordelen. Het wordt dan ook niet nodig geacht om meetposten op de site te voorzien.
- De referentiesituatie wordt best met CAR Vlaanderen en IFDM-Traffic beschreven i.p.v. met de Atmosyskaarten. 2014 was immers een gunstig meteorologisch jaar.
- De geactualiseerde versie van IFDM-Traffic (versie 2.0) moet gebruikt worden. Het gebruikte referentiejaar in de luchtkwaliteitsmodellen moet afgestemd worden met de gegevens uit de discipline mens-mobiliteit. Elementair koolstof moet eveneens besproken worden.
- Wegen die aangelegd worden ten gevolge van het plan moeten ook beoordeeld worden.
- Klimaataspecten moeten ook opgenomen worden. In het MER kunnen intenties van IKEA inzake klimaat vermeld worden. De bijkomende CO₂-uitstoot kan berekend worden met behulp van het model IFDM-Traffic. De vraag naar onderzoek van de verwachte CO₂-opname van de aan te leggen groenzone en onderzoek voor een volledige CO₂-compensatie is op planniveau te gedetailleerd en moet dan ook niet opgenomen worden in het MER.

Met betrekking tot de discipline bodem:

- De permanente effecten van de aanlegfase moeten onderzocht worden, o.a. de effecten ten gevolge van ondergrondse parkeervoorzieningen.

Met betrekking tot de discipline water:

- Er moet voldoende aandacht besteed worden aan de waterhuishouding. Vooral de effecten van de afvoer richting Mollegat en Neerbeek moeten onderzocht worden. Het grootste deel van het gebied ligt in individueel te optimaliseren buitengebied. Een klein deel is in collectief te optimaliseren buitengebied gelegen. Gezien de omvang van de hoeveelheid afvalwater die op de site IKEA zal geproduceerd worden, wil VMM als aandachtspunt alvast meegeven dat beter geopteerd wordt om het huishoudelijk afvalwater aan te sluiten op de nabijgelegen riolering in plaats van lokale zuivering.
- Vanuit inspraak wordt een studie naar de grondwaterstand gevraagd. Ook wordt gevraagd de impact van het droogtrekken van de ondergrond op aanwezige waterputten/ondiepe boorputten in de omgeving te onderzoeken. Op planniveau is een gedetailleerde studie naar grondwaterstanden te vergaand, er kunnen evenwel uitspraken gedaan worden op basis van bestaande bronnen.

- Klimaataspecten moeten in dit MER behandeld worden. Hiervoor kan de handleiding klimaat (beschikbaar via de website van de dienst Mer) gehanteerd worden. Vanuit inspraak wordt aangegeven dat er momenteel bij hevige regenval water op de velden staat.

Met betrekking tot de discipline fauna en flora, bij voorkeur te vervangen door 'biodiversiteit':

- Vanuit inspraak wordt gevraagd om het nabijgelegen natuurgebied op te nemen in het studiegebied en een verscherpte natuurtoets op te maken. Het plangebied is gelegen op 145 meter van het natuurverwevingsgebied. In het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos wordt aangegeven dat beide gebieden van elkaar gescheiden worden door de E19 waardoor er geen effecten op dit gebied verwacht worden. De opmaak van een verscherpte natuurtoets wordt dan ook niet nodig geacht.
- Het plangebied ligt in een gebied met groot belang voor amfibieën want Wevelgem heeft onder andere een van de grootste populaties Kleine watersalamander van West-Vlaanderen. De impact op aanwezige fauna en flora moet onderzocht worden. Mogelijk is overleg met de provincie nodig i.f.v. lopende soortenbeschermingsplannen. Vanuit inspraak wordt aangegeven dat het gebied leefgebied zou zijn van Kamsalamander (soort van categorie 3 van het Soortenbesluit). Dit dient te worden onderzocht.
- Het verkennend terreinbezoek moet uitgevoerd worden op een geschikt moment, meer bepaald in het voorjaar. In het MER zal verduidelijkt worden wanneer dit terreinbezoek heeft plaats gevonden.

Met betrekking tot de discipline mens-ruimtelijke aspecten:

- Gezondheidsaspecten zullen binnen deze discipline beoordeeld worden. Hiervoor moet getoetst worden aan de WHO-normen. Communicatie over de mogelijke impact ten gevolge van het plan is belangrijk. Initiatieven die reeds voorzien zijn om de omwonenden te informeren, kunnen in het MER vermeld worden.
- Gevoelige bestemmingen (zoals scholen, rusthuizen, kinderdagverblijven) in de omgeving moeten in het MER beschreven worden.
- De impact op landbouw moet in het MER onderzocht worden. Hiervoor zal er een landbouwimpactstudie opgemaakt worden.
- De mogelijke impact van de navigatietoren op het vliegverkeer moet beoordeeld worden. Ook moet nagegaan worden of de toren voor lichtvervuiling kan zorgen.

Met betrekking tot de (gewest-)grensoverschrijdende effecten (in Wallonië, Frankrijk):

- In het MER moet in een afzonderlijk hoofdstuk aangegeven worden of er grensoverschrijdende effecten te verwachten zijn. Hier zal de relevante informatie uit de effectbeoordeling van de verschillende disciplines gebundeld worden.

6. Leemten in de kennis

Het plan-MER zal opgave doen van de leemten in de kennis die tijdens het uitvoeren van het milieueffectenonderzoek werden vastgesteld.

Deze leemten kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op de concrete inrichting van het plangebied, maar kunnen tevens betrekking hebben op de gebruikte methode en het inzicht in het milieueffectenonderzoek.

Het plan-MER zal aangeven hoe met deze leemten is omgegaan en hoe zij kunnen doorwerken in de verdere besluitvorming.

7. Monitoring en evaluatie

In het plan-MER zal per discipline aangegeven worden of er eventueel opvolgingsmaatregelen voor te stellen zijn die vanuit de leemten in de kennis noodzakelijk worden geacht of die nodig zijn in functie van de aanpak en inhoud voor de vervolgpcedure en besluitvorming.

8. Integratie en eindsynthese

In een afzonderlijk deel zal het MER een discipline-overschrijdende, samenvatting geven over de verwachte gevolgen voor het milieu en hoe en in welke mate de voorgestelde maatregelen deze kunnen voorkomen of milderen. De milderende maatregelen zullen in één overzichtelijke tabel opgelijst worden. De milderende maatregelen die voorgesteld zijn vanuit verschillende disciplines zullen discipline-overschrijdend t.o.v. elkaar afgewogen worden. Bij de milderende maatregelen dient aangegeven te worden waar deze zullen/kunnen doorwerken.

9. Niet-technische samenvatting

De niet-technische samenvatting zal een afzonderlijk leesbaar deel van het rapport vormen dat de essentie van de overige delen beknopt en correct weergeeft. De tekst moet zodanig geschreven zijn dat hij begrijpelijk is voor een gemiddelde lezer. Figuren of kaarten dienen ter ondersteuning van de tekst in deze samenvatting te zijn opgenomen. Bij het schrijven van de niet-technische samenvatting kan gebruik gemaakt worden van de handleiding "niet-technische samenvatting" zoals gepubliceerd op www.mervlaanderen.be. Deze niet-technische samenvatting zal in het plan-MER als afzonderlijk hoofdstuk opgenomen ofwel als afzonderlijk document opgesteld worden en zal tevens in digitale vorm aangeleverd worden.

De dienst Mer vraagt ook om op het voorblad van de niet-technische samenvatting de handtekeningen van alle deskundigen op te nemen.

10. Vorm en presentatie

Met betrekking tot de vorm en presentatie vraagt de dienst Mer:

- recent kaartmateriaal te gebruiken, telkens voorzien van een duidelijke bronvermelding, schaal aanduiding, noordpijl en legende. Waar mogelijk dienen de grenzen van het terrein duidelijk aangegeven te zijn en dient door het kaartmateriaal ook duidelijk te zijn welke de omringende activiteiten zijn;
- het kaartmateriaal zodanig te presenteren dat het van goede kwaliteit is, m.n. overzichtelijk, duidelijk, bruikbaar (voldoende detailniveau), hanteerbaar (bij voorkeur A4, maximaal A3) en gemakkelijk begripbaar, ook voor een niet-deskundige;
- een verklarende woordenlijst, afkortingenlijst, lijst van figuren, lijst van tabellen en literatuurlijst bij het rapport op te nemen;
- achtergrondinformatie in de bijlagen op te nemen;
- na te gaan of de in de kennisgeving vermelde gegevensbronnen, die bij de realisatie van het MER zullen worden gebruikt, nog steeds de meest actuele zijn;
- aandacht te besteden aan de overeenstemming tussen de teksten onderling, de figuren en de legende;
- te waken over de afstemming tussen de tekst van het eigenlijke MER en de niet-technische samenvatting;
- de ingediende eindversie van het rapport en de niet-technische samenvatting door de initiatiefnemer, de coördinator en alle deskundigen te laten ondertekenen;
- het definitieve plan-MER evenals de niet-technische samenvatting digitaal aan de dienst Mer te bezorgen.

11. Goedkeuring van de opstellers van het plan-MER

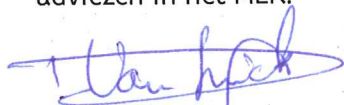
Zoals voorgesteld in de volledig verklaarde kennisgeving worden volgende disciplines in het plan-MER opgesteld door een erkend MER-deskundige: lucht, water, bodem, geluid en trillingen, mens-ruimtelijke aspecten, mens-mobiliteit, landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie en fauna en flora.

De discipline mens-gezondheid zal door de deskundige mens-ruimtelijke aspecten opgesteld worden.

Het in de volledig verklaarde kennisgeving voorgestelde team van opstellers van het MER wordt goedgekeurd.

Wijzigingen aan het team van opstellers in de loop van het m.e.r. moeten gemeld worden aan de dienst Mer. De beslissing over deze wijzigingen zal mee gedeeld worden aan de initiatiefnemer.

Tenslotte wordt aanbevolen om tijdens het opstellen van het MER contact te houden met de dienst Mer en met de relevante instanties, in het bijzonder in functie van de verwerking van hun adviezen in het MER.

Paul Van Snick
Algemeen directeur
Afdelingshoofd AMNEB

Bijlage

Aantal inspraakreacties die tijdens de terinzagelegging ingediend werden bij:

- Deerlijk: 0
- Harelbeke: 0
- Kortrijk: 2
- Kuurne: 0
- Menen: 0
- Waregem: 0
- Wevelgem: 51
- Zwevegem: 0
- Dienst Mer: 62

waarvan in totaal 40 unieke inspraakreacties.

Lijst met de instanties die gereageerd hebben (schriftelijk of aanwezig op richtlijnenvergadering), die verder betrokken worden in de verdere procedure:

- Provincie West-Vlaanderen
- College van Burgemeester en Schepenen van Wevelgem
- College van Burgemeester en Schepenen van Kortrijk
- College van Burgemeester en Schepenen van Kuurne
- College van Burgemeester en Schepenen van Menen
- College van Burgemeester en Schepenen van Harelbeke
- College van Burgemeester en Schepenen van Deerlijk
- College van Burgemeester en Schepenen van Waregem
- Agentschap Innoveren en Ondernemen
- Onroerend Erfgoed West-Vlaanderen
- Ruimte Vlaanderen
- Agentschap Wonen Vlaanderen
- Agentschap Wegen en Verkeer West-Vlaanderen
- Departement MOW
- De Lijn West-Vlaanderen
- Departement Landbouw en Visserij
- LNE, dienst VR
- Agentschap Zorg en Gezondheid
- VMM
- ANB West-Vlaanderen
- Fluxys*

* Deze instantie heeft aangegeven niet verder betrokken te moeten worden in de procedure.

Lijst met de instanties die niet gereageerd hebben:

- College van Burgemeester en Schepenen van Zwevegem
- LNE, dienst Milieuhinder
- Elia
- Eandis
- Wallonië
- Frankrijk